

สาระน่ารู้เกี่ยวกับไฟป่า

ความหมายของไฟป่า

ไฟป่า หมายถึง ไฟที่เกิดจากสาเหตุใดก็ตาม แล้วลูกลมใหม่ในป่าได้ โดยอิสระปราศจากการควบคุมไม่ว่าไฟจะลูกลมใหม่ในป่าธรรมชาติหรือ人造

สาเหตุของการเกิดไฟป่า

ปัจจุบัน สาเหตุการเกิดไฟป่าในประเทศไทย เกือบทั้งหมดเนื่องมาจากการกระทำของมนุษย์ ไฟป่าจะเกิดจากสาเหตุธรรมชาติน้อยมาก เนื่องจากประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม พื้นที่เพาะปลูกส่วนหนึ่งของราชภูมิอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ

สาเหตุการเกิดไฟป่า พบสาเหตุดังนี้

๑. จุดไฟโดยวัตถุประสงค์อย่างได้อย่างหนึ่ง
  - ๑.๑ เพาไร่เพื่อเตรียมพื้นที่เพาะปลูก
  - ๑.๒ เพาป่า เพื่อกีบหาของป่า
  - ๑.๓ ล่าสัตว์ เพื่อให้สัตว์หนีจากที่หลบซ่อน
  - ๑.๔ เพื่อความสะดวกในการเดินป่า
  - ๑.๕ เลี้ยงสัตว์ เพาป่าเพื่อให้หญ้าอ่อนแตกเป็นอาหาร
  - ๑.๖ การพักแรมในป่า จุดเพื่อหุงต้มอาหาร
  - ๑.๗ จุดเพื่อกลั่นเหล็ก กรณีเกิดการขัดแย้ง

การใช้น้ำยาเคมีดับเพลิง

- ยกออกจากที่ตั้ง
  - ดึงสลักล็อกไกออก
  - จับหัวฉีด กดไกฉีดไปที่ฐานของเพลิง
- ห่างประมาณ ๑.๕ เมตร

การป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕)

จัดทำโดย
กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
เทศบาลตำบลสารบัว
จังหวัดปราจีนบุรี

การป้องกันไฟป่า

ช่วงเดือนพฤษภาคม – เมษายน เป็นช่วงที่มีสถิติการเกิดไฟป่าสูงกว่าช่วงอื่นๆ เนื่องจากสภาพอากาศแห้งแล้งพัดแรง ประกอบกับต้นไม้ไม่ใหญ่จำานวนมากผลัดใบ หญ้าแห้งตาย โดยสาเหตุหลักของการเกิดไฟป่าสวนใหญ่เกิดจากมนุษย์จุดไฟ เพื่อหาของป่าและล่าสัตว์ รวมถึงการทำไรล่อนloy เมื่อเกิดเพลิงไหม้จึงเป็นเชื้อเพลิงอย่างดีที่ทำให้ไฟลุกความอย่างรวดเร็วและยากต่อการควบคุม

โดยเฉพาะพื้นที่ป่าไม้และภูเขาสูง ประกอบกับปัญหาหมอกควันที่เป็นผลกระทบมาจากไฟป่า ส่งผลให้ประชาชนที่อาศัยอยู่บริเวณดังกล่าวได้รับความเดือดร้อนโดยเฉพาะการใช้รถใช้ถนนจะมีความเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุสูงขึ้น ดังนั้น เพื่อความปลอดภัย

ข้อแนะนำป้องกันไฟป่าและการปฏิบัติในช่วงปลอดภัย กรณีอาศัยอยู่ในพื้นที่ที่มีหมอกควัน ปกคลุม ดังนี้

๑. ดูแลพื้นที่ริมแนวชายป่า เก็บเศษพื้นที่ให้โล่ง เตียน มิให้มีไม้แห้ง กิ่งไม้แห้ง หรือหญ้าแห้ง กองสูม เพราะหากเกิดไฟไหม้จะเป็นเชื้อเพลิงอย่างดี ทำให้ไฟปะทุและลุกไหม้อย่างรวดเร็ว
๒. สร้างแนวกันไฟล้อมรอบพื้นที่ เพื่อสกัดไม่ให้ไฟลุกมาไปยังพื้นที่อื่น หมั่นเก็บเศษพื้นที่กำจัด เชื้อเพลิงจำพวกใบไม้ กิ่งไม้แห้งและหญ้าที่ทับกอนบนแนวกันไฟ และระวังมิให้ต้นไม้ล้มพادขวางแนวกันไฟ หากเกิดไฟไหม้ไฟจะลุกไหม้ผ่านขามแนวกันไฟไปได้
๓. เพิ่มความระมัดระวังการจุดไฟในป่าเป็นพิเศษ ไม่ทิ้งกันบุหรี่ลงบนหญ้าแห้ง หากก่อองไฟหรือประกอบอาหารในป่า ควรควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิด หลังใช้งานเสร็จแล้วควรตัปไฟให้สนิททุกครั้ง
๔. หลีกเลี่ยงการประกอบกิจกรรมที่เป็นสาเหตุให้เกิดไฟป่า เช่น เพาขยายหรือตากซังข้าว บริเวณริมทาง เป็นต้น เพราะนอกจากจะมีโอกาสที่ไฟจะลุกไหม้เป็นไฟป่าแล้ว ยังทำให้คันไฟปกคลุมเส้นทาง หากจำเป็นต้องจุดไฟหรือเพาขยาย ควรควบคุมอย่างใกล้ชิด จัดเตรียมถังน้ำหรือทรายไว้ใกล้ ๆ จะได้ดับไฟได้ทัน ในการเตรียมพื้นที่เพาะปลูกให้ใช้ร่องกลบหรือนำไปทำปุ๋ยหมักแทนการเผา

๕. หลีกเลี่ยงการประกอบกิจกรรมที่เป็นสาเหตุให้เกิดไฟป่า เช่น เพาขยายหรือตากซังข้าว บริเวณริมทาง เป็นต้น เพราะนอกจากจะมีโอกาสที่ไฟจะลุกไหม้เป็นไฟป่าแล้ว ยังทำให้คันไฟปกคลุมเส้นทาง หากจำเป็นต้องจุดไฟหรือเพาขยาย ควรควบคุมอย่างใกล้ชิด จัดเตรียมถังน้ำหรือทรายไว้ใกล้ ๆ จะได้ดับไฟได้ทัน ในการเตรียมพื้นที่เพาะปลูกให้ใช้ร่องกลบหรือนำไปทำปุ๋ยหมักแทนการเผา

ความเสียหายและผลกระทบจากไฟป่า

๑. ไฟป่า สร้างความเสียหายต่อ ป่าไม้ คือ
  - ☀️ ลดอัตราการเจริญเติบโต และลดคุณภาพเนื้อไม้
  - ☀️ ขาดช่วงการสืบทพนรุกษาแทนตามธรรมชาติ
  - ☀️ เปลี่ยนแปลงโครงสร้างของป่า
๒. ไฟป่า สร้างความเสียหายต่อ ดิน คือ
  - ☀️ ทำให้หน้าดินเสื่อมสภาพ
  - ☀️ เกิดการชะล้างหน้าดินและพังทลายของดิน
  - ☀️ ดินเสื่อมความอุดมสมบูรณ์
๓. ไฟป่าสร้างความเสียหายต่อ น้ำ คือ
  - ☀️ เกิดอุทกภัย น้ำท่วมช่วงฤดูฝน
  - ☀️ เปลี่ยนแปลงคุณสมบัติของน้ำ และเกิดตะกอนขุ่น
๔. เกิดควันพิษในอากาศ
๕. สิ่งมีชีวิตในป่า
  - ☀️ สัตว์ป่าไร้ที่อยู่อาศัยขาดที่หลบภัย
  - ☀️ ผลเสียต่อสิ่งมีชีวิตเล็ก ๆ ในป่า
๖. ชีวิตและทรัพย์สินของมนุษย์
  - ☀️ ทำลายบ้านเรือนชีวิตและทรัพย์สิน ถ้าหากเกิดไฟป่าที่ควบคุมไม่ได้